

fig foranlediget til at nedsette noget Udbalg i denne Sag; hvad jeg ikke antager, man vil komme til, til anden Behandling at stille et Endringsforslag, som gaaer ud paa, at Loven kommer til Anvendelse paa alle disse Afgifter, hvem der saa end er Oppebærer af dem. Loven har jo forøvrigt ogsaa Betydning i en anden Henseende, forsaavidt som den nemlig forbereder og letter Gjemmemførelsen af en Lønningslov for Geistligheden. For at kunne ordne Lønningsforholdene for Geistligheden, er det nemlig nødvendigt, at man først faaer disse Smaa-ydelsér forandrede; Loven vil altsaa fjerne en Hindring med Hensyn til Ordningen af de geistlige Lønningsforhold, som jeg, deels ved den Modstand, der vises mod Kirkeforfatningen, og deels derved, at det er blevet gjort mig umuligt at træffe Overgangsbestemmelser, anseer det for rigtigt at tage under en alvorlig Behandling og ikke at udsætte til en fjern Fremtid. Jeg skal saaledes anbefale Lovforslaget og forbeholde mig til anden Behandling at stille et Endringsforslag, der gaaer i den af mig antydede Retning.

J. M. Hansen: Jeg skal ikke paa nærværende Standpunkt udtale mig om nogen af Lovens enkelte Bestemmelser, men kun udtale, at jeg anseer det ønskeligt, om man med det Samme afløste Offerpligten. Saalænge det var en fra Medlemmernes Side frivillig Sag at yde Præsten Offer, og saalænge det var overladt til Enhver især at bestemme dette Offers Størrelse, havde denne Ydelse et Offers Charakter og svarede til sit Navn; det var da en Velvilligheds-sag, der fra Menighedens Side vistest mod dens Præst; men efterat Offeret er blevet en tvungen Sag, efterat det paa de Offerberettigedes Forlangende kan bestemmes af Amtsråadet, hvor meget Enhver skal give, har Ydelsen tabt Charakteren af Offer og er blevet en personlig Afgift, der skal erlægges i Penge, ganske som de Afgifter, der efter Loven skulle ydes af visse Producter. Det forekommer mig derfor, at der, efterat Offeret har modtaget denne Charakter, ikke længer er Grund til at holde paa det i denne Form, men at man bør lade Amtsråadet bestemme Størrelsen af denne Afgift, forsaavidt som det

ikke allerede er skeet, thi jeg veed, at der i mange Communer er faldet en almindelig Bestemmelse om, hvormeget en Gaardmand, hvormeget en Huusmand, hvormeget en Tjenestekarl osv. skal offere. Naar man har saadanne Bestemmelser, har man Noget at gaae ud fra, og jeg troer, at det vil stemme med Størstedelen af Landets Beboeres Ønsker, om man med det Samme gjør en Forandring saaledes, at det, man kalder Offer, men som ikke er noget Offer, forfalder og bliver en Afgift, som det jo nu allerede er, men under en anden og rigtigere Form.

Ischering: Det forekommer mig, at denne Opsattelse af Offeret ikke er ganske rigtig, og jeg troer heller ikke, at denne Sag kan bringes her ind under. Jeg troer ganske vist, at det er urigtigt, og at det ogsaa maa bringes til at høre op, at Offeret er en tvungen Sag; jeg holder mig overbeviist om, at naar Kirken engang kommer til at udsøndre sig, vil dette blive en Sag mellem Kirkens Bestyrelse og Menighedens Medlemmer, saaledes at de, der ikke finde sig tilfredse med at offere, træde ud af Menigheden. Offeret kan ikke afløses, thi det er en personlig Ydelse, som ikke kan overføres paa nogen bestemt Eiendom, hvormod de i Forslaget nævnte Ydelsér paaahvile Eiendommen; disse Ydelsér ere en Andeel af samtlige Eiendomme, som Staten i sin Tid har tilrettet sig for dermed at lønne Kirken og Kirkens Betjente. Offeret derimod er af en anden Bestaffenhed; det er af en mere personlig Charakter og maa ogsaa blive ved at ydes af Personerne. Jeg gjentager, at jeg er meget enig med det ærede Medlem i, at Offeret taber sin virkelige Charakter, saasnart det hører op at være frivilligt, men det er det, vi maae gaae ud paa igjen at gjøre det til. Dersom det ærede Medlem vil udrette Noget i den Henseende, maa han indbringe et Lovforslag, der gaaer ud paa at hæve de Lovbud, som nu tillade at bestemme, hvor stort Offeret skal være, og som gjøre Offeret til en fast Afgift af en vis Størrelse; men at bringe dette i Forbindelse med denne Lov og at gjøre Offeret til en Gjenstand for Afløsning, det troer jeg ikke lader sig gjøre. Det, der forekommer mig at kunne